

Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi Studien zur deutschen Sprache und Literatur

Meeting Report | Kongre Raporu

 Açık Erişim | Open Access

Kongre Raporu: “Die hispanische Welt neu denken? Perspektiven deutschsprachiger Schriftstellerinnen”, 15-17 Ocak 2025, Valensiya, İspanya

Conference Report: “Reimagining the Spanish-Speaking World? Perspectives of German-Speaking Female Writers”, January 15-17, 2025, València, Spain

Serra Yılmaz As¹ & Şebnem Sunar¹

¹ İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Öz

15-17 Ocak 2025 tarihlerinde, İspanya'nın önemli kültürel merkezlerinden Valensiya'da, Almanca yazan kadın yazarların Hispanik dünyaya bakışlarını edebiyat, kültür, kimlik ve tarih temaları üzerinden tartışmayı amaçlayan uluslararası bir kongre gerçekleştirildi. Kongre, Valensiya Üniversitesi Filoloji, Çeviri ve İletişim Fakültesi'ne bağlı Alman Filolojisi Bölümü'nün yürüttüğü CIAICO 2022/105 araştırma projesi çerçevesinde, “Die hispanische Welt neu denken? Perspektiven deutschsprachiger Schriftstellerinnen” başlığıyla düzenlendi. Organizasyonu RIALE Araştırma Grubu üstlendi. Etkinlikte Almanca yazan kadın yazarların eserlerinde Hispanik dünyanın nasıl temsil edildiği ele alındı. Özellikle *odepórica*, yani seyahat anlatıları temelinde yürütülen tartışmalar; stereotiplerin inşası, erkek bakışının etkisi ve kadın gezginlerin Avrupa kültürel imgelemindeki yeri gibi konulara odaklandı; kültür aktarımı, estetik deneyimler, göç hikâyeleri ve seyahat yazınında kadınların temsili gibi konular etrafında derinlik kazandı. Bu doğrultuda kadın bakış açısının tarihsel ve kültürel bağlamlardaki yansımalarına odaklanıldı. Nitekim kongre, Hispanik ve Alman kültür dünyaları arasındaki ilişkileri başta yenilikçi bir toplumsal cinsiyet perspektifi olmak üzere farklı tarihsel, kültürel ve metodolojik bağlamlar ışığında yeniden yorumlamayı amaçlıyordu. Disiplinlerarası bir çerçevede ilerleyen kongre Alman ve İspanyol edebiyatı çalışmaları, tarih ve toplumsal cinsiyet araştırmaları gibi farklı alanlardan akademisyenleri bir araya getirerek entelektüel etkileşim için zengin bir ortam sundu. Böylece kongre, Alman edebiyatı ile Hispanik dünya arasındaki çok katmanlı ilişkileri tarihsel, kültürel ve edebî bağlamlarda değerlendiren verimli bir akademik platform oluşturdu.

Abstract

From 15 to 17 January 2025, an international conference was held in València, a prominent cultural hub in Spain, with the objective of exploring the perspectives of German-speaking female writers on

Atıf | Citation: Yılmaz As, S. & Sunar, Ş. (2025). Kongre raporu: Die hispanische Welt neu denken? Perspektiven deutschsprachiger Schriftstellerinnen, 15–17 Ocak 2025, Valensiya, İspanya. *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi–Studien zur deutschen Sprache und Literatur*, (53), 164-169. <https://doi.org/10.26650/sdsl2024-1686608>

 This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

 2025. Yılmaz As, S. & Sunar, Ş.

 Sorumlu Yazar | Corresponding author: Şebnem Sunar sunars@istanbul.edu.tr

the Spanish-speaking world, encompassing themes of literature, culture, identity, and history. The conference was organised under the research project CIAICO 2022/105, conducted by the Department of German Studies at the Faculty of Philology, Translation and Communication of the University of València, under the title “Rethinking the Hispanic World? Perspectives of German-Speaking Female Writers”. The organisation of the conference was the responsibility of the RIALE Research Group. The event examined the manner in which the Hispanic world is represented in the works of female German-speaking writers. Discussions, particularly those grounded in *odepórica*, or travel narratives, centred on subjects such as the formation of stereotypes, the impact of the male gaze, and the representation of female travellers in European cultural imagery. The event also addressed issues such as cultural transmission, aesthetic experiences, migration narratives, and the representation of women in travel literature. In this context, the reflections of the female perspective in historical and cultural contexts were highlighted. The objective of the conference was to reinterpret the relations between the Hispanic and German cultural worlds in light of different historical, cultural, and methodological contexts, particularly from an innovative gender perspective. The conference was distinguished by an interdisciplinary framework, which resulted in a convergence of scholars from a variety of disciplines, including German and Spanish literary studies, history, and gender studies. This facilitated a rich environment for intellectual exchange. The conference thus established a productive academic platform for the evaluation of the multi-layered relationships between German literature and the Hispanic world within historical, cultural and literary contexts.

Anahtar Kelimeler Seyahat anlatıları · Alman edebiyatında İspanya temsilleri · Almanca yazan kadın yazarlar · Germanistik · Alman Edebiyatı

Keywords Travel narratives · representations of Spain in German literature · German-speaking female writers · Germanistik · German literature

Universitat de València’ya bağlı bir araştırma grubu olan RIALE (Relaciones Interculturales Alemania-España) tarafından 15-17 Ocak 2025 tarihleri arasında Valensiya’da “Die hispanische Welt neu denken? Perspektiven deutschsprachiger Schriftstellerinnen” konulu uluslararası bir kongre düzenlendi. Kongrenin amacı, İspanyolca konuşulan dünyayı Almanca yazan kadın yazarların gözünden özellikle *odepórica*, yani seyahat anlatıları bağlamında değerlendirerek edebiyat, kültür ve kimlik temalarına odaklanmaktı. Farklı ülkelerden akademisyenleri bir araya getiren kongre, disiplinlerarası iş birliğini destekleyerek Alman ve Hispanik yazın dünyaları arasındaki ilişkilerin daha derinlemesine araştırılmasına olanak sağladı. Kongreye Avrupa, Latin Amerika ve Kuzey Amerika’dan akademisyenler katıldı. Katılımcılar arasında farklı disiplinlerden (Germanistik, Hispanistik, Tarih, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları) uzmanlar yer aldı.

Kongre, İspanya’nın tarihî ve kültürel açıdan zengin şehirlerinden biri olan Valensiya’da düzenlendi. Oturumlar, Universitat de València’nın modern ve tam donanımlı “Sala

de Juntas Cesar Simon” ve “Espai Cultural” salonlarında gerçekleştirildi. Kongrenin sosyal etkinlikleri ise Valensiya’nın çeşitli tarihî mekânları ile Estudio 55 gibi kültür merkezlerinde organize edildi.

Kongre, İspanyolca ve Almanca sunumlarla çift dilli bir ortamda ilerledi. Açılış konuşmasında Dekan Jose Antonio Calañas, kongrenin akademik çerçevesini, hedeflerini ve kadın yazarların Hispanik dünya üzerindeki etkilerini tartıştı. İlk günün ilk Almanca sunumunda ev sahibi üniversiteden Ingrid García-Wistädt ve Isabel Gutiérrez Koester “Spanien mit anderen Augen: Ein Forschungsprojekt zur weiblichen Perspektive in deutschsprachigen Reiseberichten (CIAICO 2022/105)” başlığı altında bu kongrenin de ana temasını oluşturan projelerini tanıtarak çalışmanın toplumsal cinsiyet perspektifinden taşıdığı önemi vurguladılar. Proje sunumunun ardından kongre, Universität Wien’den Gabriele Habinger’in genel konferansıya devam etti. Habinger, “Zwischen imperialem Blick und ethnographischer Neugier. Paula Kollonitz und Melanie Zichy-Metternich – zwei Hofdamen der Habsburgermonarchie berichten über ihren Aufenthalt in Mexiko im Jahr 1864” başlıklı konuşmasında, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu’nun Metternich Hanedanı’na mensup Melanie Zichy-Metternich ile nedimesi Paula Kollonitz’in 1864 yılında Meksika’daki konaklamalarını ele aldı. Habinger, bu deneyimi anlatan ve Paula Kollonitz tarafından kaleme alınan *Eine Reise nach Mexico im Jahre 1864* adlı eseri inceledi. İlk günün diğer sunumları ise İspanyolca olarak gerçekleştirildi.

Kongrenin ikinci günü Universitat de València’dan Berta Raposo’nun “Spanien von oben. Amalie von Sachsen 200 Jahre später” adlı açılış konuşmasıyla başladı. Raposo’nun bu sunumunda, Saksonya Prensesi Amalie von Sachsen’in İspanya Kralı VII. Fernando ile evlenen kız kardeşi Maria Josepha von Sachsen’ı ziyaret etmek üzere çıktığı İspanya seyahatini anlattığı seyahat günlüğünün bir incelemesini dinledik. Bu inceleme kongrenin de temasını oluşturan Hispanik dünyaya kadın bakış açısı hususunda ilginç detaylar sundu. Ayrıca seyahatname janrına odaklanan bu sunum, yazarların gözlem gücü ve edebî üslubu hakkında bilgi verirken dönemin Alman kadın perspektifinden dış dünya imajına ışık tuttu. Açılış konuşmasından sonraki oturumda üç konuşmacı

çeşitli başlıklar altında önemli sunumlar gerçekleştirdi. Eutiner Landesbibliothek bünyesinde yer alan Forschungsstelle zur historischen Reisekultur’dan Jost Eickmeyer, “Frauenreisen nach Spanien – Ein bibliographisches Supplement und ausgewählte Fallstudien” başlıklı çalışmasını sunarak kadın seyahatlerinin tarihsel izlerini detaylı bir şekilde ele aldı. Pädagogische Hochschule Oberösterreich Linz’den Ulrike Stamm, “Figurationen spanischer Weiblichkeit bei Valeska Bolgiani” başlıklı sunumunda, İspanyol kadınının edebî ve kültürel temsillerini inceledi. Albert-Ludwigs-Universität Freiburg’dan Marie-Christine Alberts ise, “Ich gieng [...] immer als Offizier gekleidet. Regula Engel-Eglis Schilderungen ihrer Reise durch Spanien zur Zeit der Napoleonischen Kriege” başlıklı çalışmasıyla, tarihî bir figürün seyahat yazılarını ve dönemin toplumsal dinamiklerini inceledi. Bu sunumlar, İspanyolca konuşulan dünyayı Alman bakış açısıyla yeniden düşünmek için katkı sağlayan çalışmalar olarak öne çıktı.

Kongrenin bir sonraki oturumunda, Almanca edebî eserler ve seyahat anlatıları üzerinden İspanyol kültürüne farklı perspektifler sunuldu. Universiteit van Amsterdam’dan Thorsten Carstensen, “Kulturkritik mit Don José: Gabriele Reuters Argentinien-Roman *Kolonistenvolk* (1889)” başlıklı sunumunda, Reuters’in eserinde kültür eleştirisinin izlerini ve İspanyolca konuşulan dünyaya yönelik bakış açılarını ele aldı. Madrid’de bulunan Universidad Rey Juan Carlos’tan Julia Magdalena Piechocki ise, “Die iberischen Wanderschaften eines reisenden Engels – Annemarie Schwarzenbach in Spanien” başlıklı çalışmasıyla, Annemarie Schwarzenbach’ın seyahat yazıları üzerinden İspanya’nın edebî ve toplumsal dinamiklerine ışık tuttu. İkinci günün sonunda biri Almanca, diğeri İspanyolca olmak üzere iki paralel oturum düzenlendi; her birinde ikişer sunum yapıldı. Almanca oturumların ilk sunumunu biz gerçekleştirdik. “Reflektionen des Raumes: Entfremdung und Selbstwahrnehmung in Doris Dörries *Alles inklusive*” başlıklı çalışmamızda, Alman yazar Doris Dörrie’nin *Alles inklusive* adlı romanını inceledik. Bu bağlamda, romanın mekânsal çerçevesini oluşturan İspanya’nın Torremolinos kentinin, bireyin yabancılaşma deneyimi ve öznel benlik algısı üzerindeki belirleyici rolünü analiz ettik. Sunumumuzu takip eden konuşmada Universidad de Valladolid’dan Jesús Pérez, “Plattdietsche Menniste in Argentinien. Die Töchter einer Schicksalsgemeinschaft” başlığı altında, Arjantin’de *Plattdüütsch* konuşan Mennonit topluluğunu ele aldı.

İspanyolca oturumlarda ise yine İstanbul Üniversitesi'nden Leman Gürlek'in, Anna Seghers'in sürgün deneyimini konu alan “Reflexiones y experiencias del exilio en las novelas *La séptima cruz* y *Tránsito*, de Anna Seghers” başlıklı konuşması öne çıktı. Kongrenin ikinci günü, sözünü ettiğimiz bu paralel oturumlarla sona erdi.

Kongrenin üçüncü ve son günü, Berlin Freie Universität'ten Rolf-Peter Janz'ın açılış konuşmasıyla başladı. “Inger-Maria Mahlke, *Archipel – Familienleben und politische Geschichte auf Teneriffa*” başlıklı sunumunda Janz, Inger-Maria Mahlke'nin *Archipel* adlı eserini inceledi. Konuşmasında, Tenerife'nin siyasi tarihiyle bir ailenin kuşaklar boyunca süren yaşamı arasındaki ilişkileri detaylı bir şekilde analiz etti. Günün son oturumunda ise dünyanın farklı bölgelerinden araştırmacılar kendi çalışmalarını sundu. Toplamda dört sunumun gerçekleştirildiği bu oturumda göç, doğa estetiği ve seyahat anlatıları gibi çeşitli temalar ele alındı. Ohio State University'den May Mergenthaler ve bağımsız araştırmacı Ana Ramos-Pedragosa, “Denn ich war ja ein Flüchtling: Erinnerungen an eine Migration von Königsberg nach Ibiza” başlıklı sunumlarında, Königsberg'den Ibiza'ya gerçekleşen bir göç hikâyesini, bireysel hatıralar ve tarihsel bağlam üzerinden incelediler. Universidad de Navarra'dan Isabella Leibbrandt, “Der Ausdruck weiblicher Naturästhetik in Verbindung zum Pyrenäen Walter-Benjamin-Wanderweg” başlıklı sunumunda, Pireneler'deki Walter Benjamin Yolu üzerinden doğanın kadın bakış açısıyla estetikleştirilmesini ele aldı. Bergische Universität Wuppertal'dan Sabrina Huber ise, “Auf Schritt und Tritt Bilder: Vom Schauen und Erzählen in Reiseberichten deutschsprachiger Touristinnen auf die Kanarischen Inseln um 1900” başlıklı çalışmasında, 20. yüzyıl başlarında Alman turist kadınların Kanarya Adaları'ndaki gözlem ve anlatılarına değindi. Hochschule für angewandte Wissenschaften Würzburg-Schweinfurt'tan Reinhold Münster ise, “Vom Zauber der Erinnerung und des Reisens. Editha Klipstein in Kastilien” başlıklı sunumunda, Editha Klipstein'in Kastilya'daki seyahatlerini temel alarak anı ve yolculuk deneyiminin etkilerini tartıştı. Kongre bu zengin içerikli sunumlardan sonra yapılan bir kapanış konuşmasıyla sona erdi.

Paralel oturumlarda yapılan sunumlar, Almanca yazan kadın yazarların Latin Amerika ve İspanya seyahatlerine odaklandı. Burada öne çıkan çalışmalar arasında Universidad

de Guanajuata’dan Andreas Kurz’un, Paula von Kollonitz’in Meksika yolculuklarını ele alan çalışması sayılabilir. Akademik tartışmalar genellikle kadın estetiği ve söylemi ekseninde yürütüldü. Bu kapsamda en dikkat çeken çalışmalardan biri, Universidad de Alicante’den María Rosario Martí Marco’ya aitti. Martí Marco, kadın seyahat edebiyatı bağlamında estetik, feminizm ve stereotiplere odaklandı. Kadın temsiline dair tartışmalara bir diğer katkı ise, Miriam Palma Ceballos’un Hilde Domin şiirlerinde İspanya etkilerini değerlendirdiği çalışmasıyla geldi.

Kongrede ele alınan konular, Alman edebiyatının sınırlarını genişleterek bu edebiyatın farklı kültürler ve tarihlerle kurduğu etkileşimlerini daha iyi kavramamızı sağladı. Aynı zamanda kongre, Alman edebiyatı araştırmalarına disiplinlerarası bir bakış açısı kazandırarak edebiyatı kültürel ve tarihsel çerçevede yeniden düşünmeye imkân tanıyan verimli bir düşünsel zemin sundu. Bu çeşitlilik, hem araştırmalarımıza yeni bir derinlik kattı hem de farklı kültürlerle kurduğumuz akademik bağları güçlendirdi. Kongrede sunulan bildirilerin derlenerek yayımlanması ve böylece daha geniş bir akademik kitleye ulaştırılması planlanıyor.

Yazar Bilgileri
Author Details

Serra Yılmaz As (Araştırma Görevlisi)

¹ İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

 0000-0001-5791-2842

Şebnem Sunar (Doçent Doktor)

¹ İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

 0000-0001-9739-1826 sunars@istanbul.edu.tr

